

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) สํารวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1,290 ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ – 15 มีนาคม 2562 ในหัวข้อ “ปัญหาหมอกควันเชียงใหม่: การรับรู้ ความรุนแรงและการแก้ไขปัญหา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สํารวจการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต่อสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน และ 2) เพื่อสอบถามความพึงพอใจรวมถึงข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ผลสํารวจแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสํารวจการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต่อสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน

ผลการสํารวจพบว่า ประชาชนชาวเชียงใหม่ร้อยละ 97.36 ทราบถึงสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน มีเพียงร้อยละ 2.64 ที่ไม่ทราบ โดยประชาชนติดตามข้อมูลข่าวสารคุณภาพอากาศผ่านช่องทาง อันดับ 1 (ร้อยละ 69.45) ติดตามทางโทรทัศน์ อันดับ 2 (ร้อยละ 53.25) แอปพลิเคชันในการติดตามข้อมูล และอันดับ 3 (ร้อยละ 51.72) ประกาศของทางหน่วยงานราชการ นอกจากนี้ยังพบว่าชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.09 ประสบกับปัญหาหมอกควัน ซึ่งอันดับ 1 (ร้อยละ 97.67) ได้รับผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ เช่น มีอาการไอ จาม น้ำมูกไหล และผื่นคัน เป็นต้น รองลงมา (ร้อยละ 65.53) กระทบต่ออาการทางสายตา เช่น แสบตาและทัศนวิสัยในการมองเห็นไม่ชัดเจน มีเพียงร้อยละ 5.91 ที่ไม่ประสบปัญหาหมอกควัน สําหรับความคิดเห็นต่อสาเหตุของการเกิดปัญหาหมอกควัน พบว่า อันดับ 1 (ร้อยละ 79.27) เกิดจากการเผาพื้นที่เพื่อทำการเกษตร อันดับ 2 (ร้อยละ 68.32) เกิดจากการเผาเพื่อหาของป่า และอันดับ 3 (ร้อยละ 55.05) เกิดจากการเผาขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยเมื่อสอบถามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหาหมอกควันในปีนี้เทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่า ร้อยละ 61.75 เห็นว่า สถานการณ์รุนแรงกว่าปีที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 38.25 เท่านั้นที่เห็นว่าสถานการณ์ไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 2 ผลการสํารวจความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาและวิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาหมอกควัน

ด้านความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหา พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69) ในรายละเอียดพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ได้แก่ พึงพอใจต่อหน่วยงานต่างๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการแจ้งข้อมูลสถานการณ์ปัญหาหมอกควันให้ประชาชนรับรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.86) อันดับ 2 ได้แก่ การเตรียมป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างทันท่วงที (ค่าเฉลี่ย 3.71) และอันดับ 3 สามารถแก้ไขปัญหาหมอกควันได้อย่างสำเร็จในทุกๆ ปี (ค่าเฉลี่ย 3.51)

สําหรับวิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาหมอกควันของประชาชน พบว่า อันดับ 1 (ร้อยละ 86.01) มีการสวมใส่อุปกรณ์ปิดจมูกเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก อันดับ 2 (ร้อยละ 61.77) ให้ความร่วมมือในการงดการเผาทุกชนิดเพื่อไม่ให้ความรุนแรงของปัญหาเพิ่มขึ้น และอันดับ 3 (ร้อยละ 59.44) หลีกเลี่ยงการอยู่ในพื้นที่โล่ง กลางแจ้งเพื่อเลี่ยงการรับฝุ่นละอองเข้าสู่ร่างกาย

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ

ด้านการมีส่วนร่วมต่อการแก้ไขปัญหาหมอกควัน พบว่า 1) ช่วยรณรงค์ให้ลดการเผาทุกชนิด 2) ช่วยกันสอดส่องเป็นหูเป็นตาเมื่อพบเห็นการเผาหรือบริเวณจุดที่มีการเผา **สำหรับข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาหมอกควัน** พบว่า 1) ควรประชาสัมพันธ์ช่วงเวลาในการออกมาตรการห้ามเผาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง 2) มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงแก่ผู้ที่ฝ่าฝืน และ 3) จัดสรรงบประมาณในการแก้ปัญหาหมอกควันให้เพียงพอ

ปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในขณะนี้ถือเป็นปัญหาระดับชาติ เป็นปัญหาที่สะสมและเกิดขึ้นซ้ำซากในทุกปี ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ จากผลการสำรวจที่พบว่าสถานการณ์ปัญหามีความรุนแรงกว่าปีที่ผ่านมา แม้ประชาชนจะมีวิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาหมอกควันโดยการสวมใส่อุปกรณ์ปิดจมูกเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก แต่ก็ยังเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ โดยมาตรการ/ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ประชาชนส่วนใหญ่เรียกร้อง ประกอบด้วย จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ช่วงเวลาในการออกมาตรการห้ามเผาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง 2) มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงแก่ผู้ที่ฝ่าฝืน และ 3) จัดสรรงบประมาณในการแก้ปัญหาหมอกควันให้เพียงพอ

ชาวเชียงใหม่ ร้อยละ 61.75 ย้ำ!! ปัญหาหมอกควันรุนแรงกว่าปีก่อน โดยร้อยละ 97.67 บอกหมอกควันกระทบต่อสุขภาพ

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต่อสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน

1. การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต่อสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน

ก. ทราบปัญหาสถานการณ์หมอกควัน	ร้อยละ 97.36
ข. ไม่ทราบปัญหาสถานการณ์หมอกควัน	ร้อยละ 2.64

2. การติดตามข้อมูลข่าวสารคุณภาพอากาศผ่านช่องทางต่าง ๆ ของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ช่องการติดตามข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ
อันดับ 1 โทรทัศน์	69.45
อันดับ 2 ใช้แอปพลิเคชัน	53.25
อันดับ 3 ประกาศของหน่วยงานราชการ	51.72
อันดับ 4 เว็บไซต์ต่างๆ	37.77
อันดับ 5 สถานีวิทยุ	29.27

3. การได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่

ก. ได้รับผลกระทบ	ร้อยละ 94.09
ข. ไม่ได้รับผลกระทบ	ร้อยละ 5.91

4. ผลกระทบที่ได้รับจากปัญหาหมอกควันต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผลกระทบ	ร้อยละ
อันดับ 1 กระทบต่อระบบทางเดินหายใจ เช่น มีอาการไอ จาม น้ำมูกไหล และผื่นคัน เป็นต้น	97.67
อันดับ 2 อากาศทางสายตา เช่น แสบตาและทัศนวิสัยในการมองเห็นไม่ชัดเจน	65.53
อันดับ 3 กระทบต่อการประกอบอาชีพ	26.79

5. ความคิดเห็นต่อสาเหตุการเกิดปัญหาหมอกควันของจังหวัดเชียงใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาเหตุ	ร้อยละ
อันดับ 1 การเผาพื้นที่เพื่อทำการเกษตร	79.27
อันดับ 2 การเผาเพื่อหาของป่า	68.32
อันดับ 3 การเผาขยะมูลฝอยในครัวเรือน	55.05
อันดับ 4 การเกิดไฟป่า	54.19
อันดับ 5 ฝุ่นควันจากโรงงานอุตสาหกรรม	35.87
อันดับที่ 6 มาจากประเทศเพื่อนบ้าน	30.82

6. ความคิดเห็นต่อสถานการณ์ปัญหาหมอกควันของจังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบันเทียบกับปีที่ผ่านมา

ก. รุนแรงกว่าปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 69.70
ข. เท่ากับปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 30.30

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาและวิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาหมอกควัน

7. ความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เช่น การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การแก้ไขปัญหา)

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
หน่วยงานต่างๆ จังหวัดเชียงใหม่มีการแจ้งข้อมูลสถานการณ์ปัญหาหมอกควันให้ประชาชนรับรู้	3.86	0.85	มาก
มีการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างทันที่	3.71	0.89	มาก
การแก้ไขปัญหาหมอกควันได้อย่างสำเร็จในทุกๆ ปี	3.51	0.95	มาก
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวม	3.69	0.81	มาก

8. วิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาหมอกควันของประชาชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วิธีการป้องกัน	ร้อยละ
อันดับ 1 สวมอุปกรณ์ปิดจมูกเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก	86.01
อันดับ 2 งดการเผาทุกชนิดเพื่อไม่ให้ปัญหารุนแรงเพิ่มขึ้น	61.77
อันดับ 3 หลีกเลี่ยงการอยู่ในพื้นที่โล่ง กลางแจ้งเพื่อเลี่ยงการรับฝุ่นละอองเข้าสู่ร่างกาย	59.44

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ

9. ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหาหมอกควันในจังหวัดเชียงใหม่

ก. ช่วยกันรณรงค์ให้ลดการเผาทุกชนิด

ข. ช่วยกันสอดส่องเป็นหูเป็นตาเมื่อพบเห็นการเผาหรือบริเวณจุดที่มีการเผา

10. ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาหมอกควัน

ก. ควรประชาสัมพันธ์ช่วงเวลาในการออกมาตรการห้ามเผาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

ข. มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงแก่ผู้ฝ่าฝืน

ค. จัดสรรงบประมาณต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันให้เพียงพอ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชาย	ร้อยละ 69.21
2. หญิง	ร้อยละ 30.71
3. เพศทางเลือก	ร้อยละ 0.08

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ไม่เกิน 20 ปี	ร้อยละ 3.60	2. 21 – 30 ปี	ร้อยละ 16.28
3. 31-40 ปี	ร้อยละ 19.07	4. 41 – 50 ปี	ร้อยละ 25.29
5. ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 35.76		

อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้าราชการ/พนักงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ	ร้อยละ 33.82	2. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	ร้อยละ 18.32
3. พนักงานบริษัทเอกชน	ร้อยละ 1.65	4. เกษตรกรรม	ร้อยละ 23.68
5. รับจ้างทั่วไป	ร้อยละ 14.11	6. นักเรียน / นักศึกษา	ร้อยละ 8.42

วิธีการสำรวจ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง 25 อำเภอ

2. เครื่องมือ

ใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามปลายเปิด และปลายปิด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ แปลผล

ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม โดยสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling จากนั้น นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS